

Budgetnotat – Minimumsnormeringer i daginstitutioner

I december 2020 indgik regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet en aftale om minimumsnormeringer i dagtilbud.

Aftalen indebærer, at der gennemsnitlig er 1 pædagogisk personale pr. 3 børn i vuggestuer og 1 pædagogisk personale pr. 6 børn i børnehaver.

Aftalepartierne er enige om, at der skal vedtages en lov, der indfører lovbundne minimumsnormeringer fra 1. januar 2024 på kommuneniveau. Iflg. KL forventes lov om minimumsnormeringer fremsat i 2. halvår 2021. I 2023 vil aftalepartierne vurdere muligheden for lovbundne minimumsnormeringer på institutionsniveau.

Opgørelsesmetode

I aftalen om minimumsnormeringer fremgår, at opgørelsesmetoden følger den aktuelle normeringsstatistik, der opgøres af Danmarks Statistik en gang årligt. Det er uvist om der kommer ændringer til opgørelsesmetoden i forbindelse med lovforslaget.

Kort fortalt indeholder opgørelsesmetoden en optælling af antal indmeldte børn som sammenholdes med antal pædagogisk personale omregnet til fuldtidsstillinger. Personaleoptælling korrigeres for barsel, men ikke sygdom. I optællingen indgår alt pædagogisk personale, det vil sige at optællingen er inklusiv ledelse, centralt placerede støttepædagoger og vikarer, både løse vikarer på timeløn og faste vikarer f.eks. i forbindelse med længerevarende sygdom og barsel.

Opgørelsesmetoden er lavet med baggrund i, at Danmarks Statistik kan lave udtræk direkte fra kommunernes fagsystemer. I opgørelsen bliver der ikke taget højde for personale og børns faktiske fremmøde. Det er vigtigt at bemærke, at der vil være forskel på oplevet normering og beregnet gennemsnitlig normering efter beregningsmetoden.

Normeringsstatistik 2019

Danmarks Statistiks opgørelse af normeringen i Rebild Kommune i 2019 viste en normering på 3,2 i vuggestuer og 6,4 i børnehaver. Andelen af uddannet personale blev opgjort til 74%. Heri indgår også time-lønnet vikarer, der typisk ikke er uddannet.

Rebild Kommune har netop modtaget valideringsskema fra Danmarks Statistik vedrørende antal børn og fuldtidsstillinger for 2020. De foreløbige tal viser, at normeringen i 2020 ligger tæt på målsætningen for minimumsnormeringer. I normeringsstatistikken for 2020 indgår dog også ekstra personale, som følge af restriktioner i forbindelse med covid-19.

Forudsætninger for beregning af normering i fremtidige budgetår

Der er flere forudsætninger, som har indflydelse på beregning af normering i de fremtidige år i forhold til aftalen om minimumsnormeringer. På efterfølgende sider redegøres nærmere for forudsætningerne.

- Puljen til minimumsnormeringer fordeles efter andel af 0-5 årige. Forudsat samme andel som i 2021 forventes Rebild Kommunes andel at udgøre omkring 9 mio. kr. i 2024.

Forventet fordeling i mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Finanslov 2020	500	600	800	1200	1400	1600
Finanslov 2021		200	200	200	400	200
I alt	500	800	1000	1400	1800	1800
Heraf tilpasningspulje og sociale normeringer			-45	-55	-100	-100
Heraf pulje til uddannelse personale				-100	-200	-200
Tilsyn og dagtilbudsportal mv.		8	-11	13	21	21
Minimumsnormeringer i alt	500	808	944	1258	1521	1521
Rebild Kommunes andel til minimumsnormeringer	3,06	4,79	5,59	7,45	9,01	9,01
Fordelingsnøgle estimeret	0,61%	0,59%	0,59%	0,59%	0,59%	0,59%

I nedenstående beregninger er forudsat, at alle pengene fordeles til institutionerne til ansættelse af mere pædagogisk personale. Der er ikke afsat midler til administration.

- Opgørelsesmetode

Beregningerne tager udgangspunkt i den nuværende opgørelsesmetode, som anvendes ved normeringsstatistikken fra Danmarks Statistik.

- Andel af uddannet personale og gennemsnitsløn

Andelen af uddannet personale har indflydelse på gennemsnitslønnen og dermed hvor mange fuldtidsansatte budgettet rækker til. Den gennemsnitlige andel af uddannet personale udgjorde i 2019 74% jævnfør opgørelse fra Danmarks Statistik. Der er stor variation mellem de enkelte institutioner.

Personalesammensætning inkl. vikarer:		
Uddannet (pædagoger, pædagogisk assistent, ledere)	74%	85%
Uuddannet (Medhjælpere)	26%	15%
Gennemsnits lønudgift inkl. ledelse	416.400 kr.	429.700 kr.

Den nuværende aftale om minimumsnormeringer indeholder ikke krav om uddannelsesprocent. Rebild Kommune har mulighed for at fastsætte et måltal for uddannelsesdækningen, som ligger højere end de nuværende på 74%.

Der er afsat en opkvalificeringspulje på 100 mio. kr. i 2023 og 200 mio. kr. i 2024-2030. For at få andel i midlerne skal den enkelte kommune fremvise en plan for at opnå en uddannelsesdækning på mindst 85 pct. eller en plan for at forbedre uddannelsesdækningen med mindst 10 pct. point.

- Normering følger barnets alder

Aftalepartierne er enige om, at det skal være pædagogiske hensyn der styrer tidspunktet for oprykning til børnehave. Der er ikke fastsat lov om dette endnu, og det er derfor ikke medtaget i beregningen.

- Forældrebetalingen stiger i takt med at minimumsnormeringer indføres.

Puljemidlerne til minimumsnormeringer indgår i beregningsgrundlaget for forældrebetaling. I beregningerne er forudsat, at forældrebetalingen stiger i takt med tilskuddet til minimumsnormeringer øges, sådan at forældrene er med til at finansiere udgifterne til indførelse af minimumsnormeringer i såvel kommunale og private institutioner. Såfremt forældrebetalingen ikke øges, vil der være et mindre beløb til ansættelse af mere personale. I afsnittet "Forældrebetaling" fremgår konsekvens for forældrebetaling med fuld indregning.

- Private institutioner

De private institutioner får del af puljen via stigning i tilskud. De har samtidig også mulighed for at hæve forældrebetalingen.

- Budgettildeling

En stor del af budgettet følger børnetallet med en tildeling pr. barn til løn. Pulje til støttemidler og bedre normeringer fordeles efter socioøkonomi, dvs. beløbet er forskelligt til de enkelte distrikter. I beregning af normering indgår et gennemsnitstal.

Budgetforudsætninger 2021 (2021-priser)	Samlet budget 2021 i mio. kr.	Pr. barn vuggestue	Pr. barn børnehave
Tildeling pr. barn til løn		108.426	54.213
Grundtildeling ledelse	7,0		
Central placeret støttepædagoger	1,9		
Pulje til støttemidler	2,8		
Pulje til bedre normering	4,2		

Grundtildeling til ledelse til ny institution f.eks. i Støvring vil udløse knap 0,1 mio. kr. ekstra årligt. Der er ikke indregnet ekstra til ledelse, idet det har begrænset betydning for den samlede beregning.

I budget 2021 blev det besluttet at udfase råderumsreduktionen på 0,5 %, der har været gældende siden 2016 samtidig med at dagtilbudsområdet blev tilført ekstra midler fra 2023. Efter budgetvedtagelsen har et flertal i Byrådet i januar 2021 besluttet, at sagen vedrørende moderniseringsplan og kapacitetstilpasning på ældreområdet udsættes. Det blev i den forbindelse endvidere besluttet, at de aftalte budgetudvidelser, der er planlagt indfaset fra og med 2022 samtidig skulle udsættes. Det betyder at der ikke indgår budgetudvidelse til dagtilbud samt at der fortsat indgår 0,5 pct. lavere fremskrivning pr. år.

- Udviklingen i antal børn

Der er dele af budgettet, som ikke ændres i takt med børnetallet f.eks. pulje til støttemidler og bedre normeringer. Ved stigende børnetal bliver der et mindre beløb pr. barn og dermed en dårligere normering.

Med baggrund i befolkningsprognosen er estimeret følgende antal børn i kommunale daginstitutioner, som anvendes ved beregning af normering.

Estimeret antal børn	2021	2022	2023	2024	2025
Befolkningsprognose 0-2 år	1207	1201	1235	1223	1223
Befolkningsprognose 3-5 år	1203	1274	1293	1342	1336
Estimeret pasningsprocent kommunale vuggestuer*	17%	20%	21%	21%	21%
Estimeret pasningsprocent kommunale børnehaver*	87%	90%	90%	90%	90%
Estimeret antal børn i kommunale vuggestuer	207	240	259	257	257
Estimeret antal børn i kommunale børnehaver	1047	1147	1164	1208	1203

*I takt med at der kommer flere kommunale institutioner stiger pasningsprocenten for de kommunale tilbud

Foreløbig beregning af normering med baggrund i ovennævnte forudsætninger

	Budget 2021		2021 med forventet børnetalsregulering		Budget 2022		Budget 2023		Budget 2024		Budget 2025	
2021-priser	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn
Vuggestue												
Antal børn		207		230		240		259		257		257
Årlig tildeling løn pr. barn	22,4	108.426	24,9	108.426	26,0	108.426	28,1	108.426	27,9	108.426	27,9	108.426
Grundtildeling ledelse	2,0	9.517	2,0	8.566	2,0	8.209	2,0	7.607	2,0	7.666	2,0	7.666
Central placeret støttepædagoger	0,5	2.628	0,5	2.366	0,5	2.267	0,5	2.101	0,5	2.117	0,5	2.117
Pulje til støttemidler*	0,8	3.886	0,8	3.497	0,8	3.352	0,8	3.106	0,8	3.130	0,8	3.130
Pulje til bedre normering*	1,2	5.759	1,2	5.184	1,2	4.968	1,2	4.603	1,2	4.639	1,2	4.639
Rebild Kommunes andel til minimumsnormeringer	1,4	6.554	1,4	5.899	1,7	6.876	2,3	8.864	2,7	10.468	2,7	10.499
Reduceret fremskrivning på løntildeling budget		0		0	-0,2	-636	-0,3	-1.219	-0,5	-1.859	-0,6	-2.489
Samlet	28,3	136.772	30,8	133.937	32,0	133.462	34,6	133.487	34,6	134.587	34,5	133.987
Antal børn pr. fuldtidsansat		3,04		3,11		3,12		3,12		3,09		3,11

	Budget 2021		2021 forventet børnetalsregulering		Budget 2022		Budget 2023		Budget 2024		Budget 2025	
2021-priser	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn
Børnehave												
Antal børn		1047		1070		1147		1164		1208		1203
Årlig tildeling løn pr. barn	56,8	54.213	58,0	54.213	62,2	54.213	63,1	54.213	65,5	54.213	65,2	54.213
Grundtildeling ledelse	5,0	4.759	5,0	4.656	5,0	4.344	5,0	4.280	5,0	4.124	5,0	4.142
Central placeret støttepædagoger	1,4	1.314	1,4	1.286	1,4	1.200	1,4	1.182	1,4	1.139	1,4	1.144
Pulje til støttemidler*	2,0	1.943	2,0	1.901	2,0	1.774	2,0	1.748	2,0	1.684	2,0	1.691
Pulje til bedre normering*	3,0	2.880	3,0	2.818	3,0	2.629	3,0	2.590	3,0	2.496	3,0	2.506
Rebild Kommunes andel til minimumsnormeringer	3,4	3.277	3,4	3.207	3,9	3.438	5,2	4.432	6,3	5.234	6,3	5.249
Reduceret fremskrivning på løntildeling budget		0		0	-0,4	-321	-0,7	-636	-1,1	-931	-1,5	-1.254
Samlet	71,6	68.386	72,8	68.081	77,2	67.276	78,9	67.809	82,1	67.959	81,4	67.691
Antal børn pr. fuldtidsansat		6,09		6,12		6,19		6,14		6,13		6,15

Med baggrund i en uddannelsesprocent på 74% ligger normeringen på vuggestuer på omkring 3,1 og i børnehaver 6,1-6,2. Stigende børnetal og 0,5% reduceret fremskrivning er medvirkende til at normeringen ikke forbedre til trods for at der kommer flere penge til minimumsnormeringer.

Samlet bruttoudgift for at opnå målsætningen om minimumsnormering

Med en uddannelsesprocent på 74% vil der ud fra ovenstående forudsætninger skulle tilføres henholdsvis 4.000 kr. brutto pr. vuggestuebarn og 1.400 kr. brutto pr. børnehavebarn udover tilskuddet for at nå målsætningen om minimumsnormeringer i 2024. Med estimeret antal børn for 2024 giver det en samlet bruttoudgift på 1 mio. kr. til vuggestuer og 1,7 mio. kr. til børnehaver, dvs. samlet 2,7 mio. kr. brutto udover tilskuddet på 9 mio. kr. Året efter vil der skulle tilføres samlet 3,2 mio. kr., idet reduceret fremskrivning på 0,5% trækker yderligere 0,5 mio. kr. ud af budgettet. Til sammenligning vil der med en uddannelsesprocent på 85% skulle tilføres omkring 6,5 mio. kr. brutto i 2024 udover tilskuddet på 9 mio. kr. og i 2025 vil der skulle tilføres omkring 7 mio. kr. brutto i 2025.

2021-priser	Budget 2024 (uddannelsesprocent 74%)		Budget 2025 (uddannelsesprocent 74%)		Budget 2024 (uddannelsesprocent 85%)		Budget 2025 (uddannelsesprocent 85%)	
	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn
Vuggestue								
Antal børn		257		257		257		257
Samlet tildeling ekskl. pulje til minimumsnormering	31,9	124.119	31,8	123.488	31,9	124.119	31,8	123.488
Pulje til minimumsnormering	2,7	10.468	2,7	10.499	2,7	10.468	2,7	10.499
Målsætning om minimumsnormering rest (brutto)	1,0	4.000	1,2	4.600	2,2	8.500	2,3	9.100
Samlet	35,7	138.587	35,7	138.587	36,8	143.087	36,8	143.087
Antal børn pr. fuldtidsansat	3,0		3,0		3,0		3,0	

2021-priser	Budget 2024 (uddannelsesprocent 74%)		Budget 2025 (uddannelsesprocent 74%)		Budget 2024 (uddannelsesprocent 85%)		Budget 2025 (uddannelsesprocent 85%)	
	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn	Budget i mio. kr. (brutto)	Tildeling pr. barn
Børnehave								
Antal børn		1208		1203		1208		1203
Samlet tildeling ekskl. pulje til minimumsnormering	75,8	62.725	75,1	62.442	75,8	62.725	75,1	62.442
Pulje til minimumsnormering	6,3	5.234	6,3	5.249	6,3	5.234	6,3	5.249
Målsætning om minimumsnormering rest (brutto)	1,7	1.400	2,0	1.700	4,3	3.600	4,7	3.900
Samlet	83,8	69.359	83,5	69.391	86,5	71.559	86,1	71.591
Antal børn pr. fuldtidsansat	6,0		6,0		6,0		6,0	

Samlet bruttoudgift til målsætning om minimumsnormeringer inklusiv pulje fra staten (mio. kr.)	11,7	12,2	15,5	16,0
---	-------------	-------------	-------------	-------------

Samlet økonomi

Der ligger en lang række forudsætninger til grund for beregningerne, som alle kan ændre sig. Selv mindre ændringer i forudsætningerne har indvirkning på økonomien. Der vil hvert år i forbindelse med basisbudgettet skulle laves beregninger på om budgettet lever op til målsætningen om minimumsnormeringer fra 2024. Der foreslås derfor, at tildelingsmodellen på dagtilbudsområdet fra 2024 baseres på en budgettildeling med baggrund i en gennemsnitlig samlet normering på 3 børn pr. fuldtidsansat pædagogisk personale i vuggestuen og 6 børn pr. fuldtidsansat pædagogisk personale i børnehaven.

Der er samlet behov for omkring 11,7 mio. kr. brutto for at nå kravet om minimumsnormeringer i 2024 med de forudsætninger der ligger på nuværende tidspunkt. Heraf er de 9 mio. kr. tilskud fra staten til minimumsnormeringer, så der mangler omkring 2,7 mio. kr. brutto.

	Budget 2024 (uddannelses- procent 74%)	Budget 2025 (uddannelses- procent 74%)	Budget 2024 (uddannelses- procent 85%)	Budget 2025 (uddannelses- procent 85%)
2021-priser				
Samlet bruttoudgift til målsætning om minimumsnormeringer inklusiv pulje fra staten	11,7	12,2	15,5	16,0
Afledte udgifter til private institutioner, søskendetilskud og fripladser	1,4	1,5	1,9	2
Samlet bruttoudgift	13,1	13,7	17,4	18,0
Afledte indtægter 25% forældrebetaling	-2,9	-3,1	-3,9	-4,0
Samlet bruttoudgift til målsætning om minimumsnormeringer inklusiv pulje fra staten	10,2	10,7	13,6	14,0
Heraf tilskud fra staten	9,0	9,0	9,0	9,0
Rest finansiering estimeret (netto)	1,2	1,7	4,5	5,0

Der er afledte udgifter til øget tilskud til private institutioner, søskendetilskud og fripladser på omkring 1,4 mio. kr. Forældrebetalingen på 25% giver indtægter på 2,9 mio. kr. Samlet nettoudgift udgør 10,2 mio. kr. hvoraf de 9 mio. kr. kommer via tilskud fra staten. Dermed er der omkring 1,2 mio. kr. netto i manglende finansiering. Året efter mangler der finansiering på omkring 1,7 mio. kr. netto. Til sammenligning vil der med en uddannelsesprocent på 85% mangle omkring 4,5 mio. kr. netto. i 2024.

Såfremt der i forbindelse med indførelse af lov om minimumsnormeringer kommer krav om at normeringen følger barnets alder vil der skulle tilføres yderligere finansiering til området.

Kravet om minimumsnormeringer gælder fra 2024, men der kan politisk overvejes en gradvis indfasning, hvor enten reduceret fremskrivning tilbageføres eller at puljer børnetalsreguleres. Fra 2024 er der behov for at begge tiltag indføres.

Bruttoudgifter i mio. kr.	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Børnetalsregulering puljer	0,8	1,1	1,3	1,2
0,5 pct. reduceret fremskrivning	0,5	1,1	1,6	2,1
Samlet	1,3	2,1	2,9	3,4

Børnetalsregulering på puljer og tilbageførsel af 0,5 pct. reduceret fremskrivning svarer stort set til den manglende bruttoudgift. Med de forudsætninger der ligger til grund for beregningerne er der ikke behov for finansiering ud over de to tiltag.

Alternativ kan tiltagene indbygges i tildelingsmodellen, så den baseres på opfyldelse af kravet om minimumsnormeringer fra 2024.

Forældrebetaling

I aftalen om minimumsnormeringer indgår, at udgifterne til minimumsnormeringer indgår i beregning af forældrebetaling. Forældreandelen udgør max 25% af de budgetterede udgifter. Med fuld indregning vil forældrebetalingen stige løbende frem til 2024.

Takstændringerne er i forhold til oprindelig takst 2021. (Beregningen bygger på estimeret udvikling i børnetal)				
Estimeret ændring i takst pr. måned (juli betalingsfri),	Fra juni 2021	2022	2023	2024
Vuggestue	149 kr.	180 kr.	230 kr.	310 kr.
Børnehave	74 kr.	90 kr.	115 kr.	155 kr.

I årene 2021-2023 er stigningen beregnet på baggrund af tilskuddet til minimumsnormeringer fra staten. I 2024 indgår restfinansiering på 2,7 mio. kr. også i beregning af forældrebetalingen.

Tallene er foreløbige, idet udvikling i børnetal mv. har indflydelse på beregningen af forældrebetalingen.